

אוצר הנפש

** *		
19:38	18:20	י-ם
19:40	18:44	ת"א
19:40	18:32	חיפה
19:39	18:44	ב"ש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הסיפור

**ה'תורת חסד'
 מלובלין -
 חתיכת אש בחדר
 הרב**

רבי שניאור זלמן פרדקין מלובלין (שהיארצייט שלו חל ב-ה ניסן), מחבר שו"ת 'תורת חסד', היה מגדולי התורה הבולטים בדורו. מסופר, כי לידתו נעוצה בברכת אדמו"ר הזקן לסבו רבי דובער, לאחר שנפטר בנו: "אנחם אותך שיוולד לבתך בן שיאיר את עיני ישראל".

בגיל חמש כבר ידע מסכתות שלמות על בורין, וכאשר ביקר בליאדי ה'צמח צדק' בחנו על תלמודו במשך שעתיים רצופות, ואחר כך נתן לו רבע רובל, נטל הילד את הכסף ואמר: "בספר 'שמואל' נתן שאול לאיש האלוקים - שמואל - רבע כסף, וכאן נותן לי איש האלוקים רבע כסף". נהנה הצמח צדק וברכו שיהפוך לגדול בתורה. ואכן, הנער גדל כל כך עד שכבר בגיל אחת עשרה, נתן לו הצמח צדק שאלות בהלכה בנושא עגונות שיחווה עליהם דעתו.

תורת חסד היא תורה הנלמדת על מנת ללמד לאחרים, להשפיע מטוב התורה על מי שלא יכול להגיע אליו בעצמו. אך לא רק לרחוקים נצרכת התורה המקרבת: גם הקרובים ביותר, כדי להתקרב

המשך בעמ' הבא

אוצר הפרשה

"אהל מועד" - היראה כלי לתענוג

בפרשת ויקרא, רבי חייקא מאמדור דורש על "ויקרא הוי' אל משה וידבר אליו מאהל מועד לאמר". ה-א זעירא של "ויקרא" היא הקטנת משה את עצמו. מוסבר בחסידות שזהו תיקון לחטא אדם הראשון, א רבתי של "אדם". אדם הראשון רצה רק תענוג, בלי היראה. היראה היא הכלי לתענוג - אי אפשר לזכות לתענוג אמתי, תענוג שמתחדש, בלי יראה. "תענוג תמידי אינו תענוג", אבל אם הוא מתחדש הולכים "מחיל אל חיל" - מתענוג לתענוג, מעולם הבא לעולם הבא, מגן עדן לגן עדן, כמו שמוסבר שיש אין-סוף מדרגות שעולים, מיום ליום ומרגע לרגע. כל העליה היא בזכות היראה - הוא מסביר שהיראה סועדת את ישראל שלא יפלו למטה, וממילא היא הדוחפת לעליה למעלה. רבי חייקא מסביר שה-א זעירא היא יראה, שמשה רבינו מקטין-מזעיר את עצמו (אתון זעירין), כי הוא מרגיש שהמלך מדבר איתו. ה'זידבר הוי' אליו" פועל אצלו זעירות, ו"מאן דאיהו זעיר [יראה] איהו רב [תענוג]".

**בשביל מה
 באים למקדש?
 להתחבר לה',
 להשתחוות לה',
 להתבטל אליו
 במציאות**

המחבר את היראה והתענוג הוא משה רבינו, ועל כך כתוב שה' מדבר אליו "מאהל מועד". הוא כותב ווארט מאד יפה, ש"אהל" הוא יראה ו"מועד" הוא תענוג. רמז יפה, שהוא לא כותב, ש-יראה עולה ו פעמים אהל (שהוא עצמו ו ברבוע), ששת צירופי המלה אהל. המקיף, ה"אהל", הוא היראה - אבל ה"מועד" עצמו הוא התענוג. רבי חייקא אומר שמועד לשון עדי, קישוט, תכשיט - דבר שמענג. מועד הוא גם לשון דעת, תכלית המוחין, אבל "במקום שאתה מונה את הדעת אין אתה מונה את הכתר" והפוך. כלומר, הדעת היא הכלי לכתר, ולא סתם הכתר אלא פנימיות הכתר - התענוג.

בשביל מה באים למקדש? להתחבר לה', להשתחוות לה', להתבטל אליו במציאות. אבל מה מושך לשם? זהו מבט חדש ופנימי לגבי כל המשכן: מדוע הקדישו בני ישראל את כל הנדבות שלהם למשכן (שמכפר על העגל), למוקד של עם ישראל שהוא גם "בית תפלה לכל העמים"? כי המקדש הזה הוא תמצית התענוג האלקי לשמו ברא הקב"ה את העולם. הוא אומר ש"הקב"ה רצה לקבל תענוג מ'ישראל' ולשם כך נתן לנו את היראה, ועל ידי זה יוכלו להשיג התענוג" - התענוג שלנו הוא בכך שאנחנו עושים תענוג לקב"ה (וגם את התענוג שלנו מכך אנו מוסרים לה', מתענגים כדי שהוא יתענג מהתענוג שלנו, בסוד "ראשית בכורי אדמתך תביא בית הוי' אלהיך"). ה' ברא את העולם כדי להיטיב, הכוונה שכולנו נתענג עליו - כל הזמן יהיה או שבת ממש או הארה של השבת, שגם כשאנחנו בונים את המלכות על ידי המלאכה שלנו, המלאכה "תעשה" מעצמה.

(מוצאי ז"ך אדר תשפ"א)

אוצר התבונה

"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" (חלק ב')

מחד, ברור שבאתהפכא יש מעלה שבאין-ערוך לגבי אתכפיא - מעלה של הצדיק הגמור לגבי הבינוני, כמבואר באריכות בתניא. כל עוד לרע יש קיום יש חשש שהוא יתפרץ, ולכן גאולת מצרים, וכמותה כל הגאולות שבאו אחריה, היו גאולות שיש אחריהן גלות. רק אחרי שזוכים לאתהפכא גמורה, שמבטלת והופכת לגמרי את מציאות הרע, זוכים לגאולה אמתית ושלמה - גאולה שאין אחריה גלות.

מאיךך, ברור שעבודת האתכפיא היא יסוד הכל, החל מה"מודה אני" שאומר האדם כאשר הנשמה רק באפו והוא

האדן שעליו עומדת כל עבודת היום, ויש בו גם טעם מיוחד (וגם כח לכפות את דומה, קליפת היפך- החיים). דווקא בכל האריכות של "ימי צאתך מארץ מצרים", מיציאת מצרים ועד לגאולה האחרונה, נדרשת עבודה של מסירות נפש, שיש בה את המעלה הכי גדולה.

מענין שכאשר הרבי מדבר על המסירות שנדרשת כדי לעמוד בנסיונות הגלות הוא מדגיש כשיא הקושי את "הנסיון דלא יתבייש

מפני בני אדם המלעיגים עליו". לכאורה, אפשר לחשוב על נסיונות קשים הרבה יותר שצריך לעמוד בהם.

בכל אופן, כמו שמוסבר במאמר "באתי לגני", והרבי מביא כאן במאמר, דווקא בשביל הנצחון במלחמה כנגד הרע המלך מבזבז את כל האוצרות ודווקא מכח האתכפיא זוכים ל"אסתלק יקרא דקוב"ה בכולהו עלמין", גילוי בדרך הסתלקות-רוממות, היינו גילוי רוממות ה' הפועל את פסגת העבודה - יראת הרוממות.

לכן כתוב על ימי הגאולה האחרונה, כשכבר לא תהיה מלחמה עם הרע ועבודת אתכפיא - כשהנצחון במלחמה יהפוך למציאות נצחית של טוב - שהם "ימים אשר אין לי בהם חפץ". "חפץ" הוא 'געשמאק', תענוג מיוחד שיש דווקא במלחמה עם הרע - תענוג של חילים בלחימה, אפילו כשהם לא תמיד מנצחים, אבל הם יוצאים למלחמה עם מארש נצחון שמח - והתענוג הזה כבר לא קיים כשזוכים לאתהפכא.

לכן, מסביר הרבי, רוצים את שתי המדרגות יחד - "כימי צאתך מארץ מצרים", עם כל מעלות האתכפיא וה"רכוש גדול" של קיום התורה והמצוות בזמן הגלות, "אראנו נפלאות", עם כל הפלא של האתהפכא, כאשר כל גילויי האלקות הכי נעלים, ללא כל לבושים, נקלטים לגמרי בלבושים התחתונים. גם כשהאדם מגיע להיות "זקן בא בימים", כפי שאמור באברהם אבינו, הוא צריך לשמר את המרץ והתוקף של שנות הנעורים, לקחת "את שני נעריו אתו".

(שבת חיי שרה פ"ה)

אוצר הרמז

"אדם כי יקריב מכם"

קרבן - לשון התקרבות, זה סוד הקרבן, "אדם כי יקריב מכם", לא 'אדם מכם כי יקריב', כמו שמדייק אדמו"ר הזקן - אדם צריך להקריב מתוך עצמו, להתקרב ולהתדבק בה', תלוי בכם. קודם "אדם כי יקריב מכם" ורק אחר כך "מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם". בעצם בתוך הקרבן יש יחוד של "אדם ובהמה תושיע הוי'", כמו שהרמב"ן כותב שבקרבן אדם צריך לכוון שהוא מקריב את עצמו, רק שה' עושה לו חסד ורחמים ומחליף אותו בקרבן בה מה.

(ר"ח ניסן ע"ז)

המשך מ'אוצר הסיפור':

עוד ולהחזיק בהתקרבות הזו, זקוקים ללימוד תורה עוד ועוד. כך נהג רבי שניאור זלמן עצמו, שהקדיש שלוש שעות ביום ללימוד תורת הצמח צדק - באומרו כי אין התקשרות לרבי בלא לימוד תורתו. ואכן, ההתקשרות שזכה לה היתה עזה כל כך, עד שרבו הצמח צדק היה בא ולומד עמו בהקיץ!

פעם שמעה הרבנית כי בחדר של התו"ח יש דיבורים בין שניים, וידעה כי רק הרב בפנים, וניגשה לפתוח הדלת וכבר עמד התו"ח מול הדלת וב' ידיו על ב' צידי הדלת ויאמר לה, "דער רבי דער צמח צדק איז דא, נישט דערציילן!" (הרבי הצמח צדק פה, אל תספרי!), כל ימי חייו שמרה על אזהרתו ורק אחרי הסתלקותו סיפרה זאת.

גם הרה"ח רבי עזריאל ליברמן זצ"ל סיפר כי בהיותו בחור צעיר זכה לשמש את התו"ח, ובליל יוהכ"פ כשהי' בחברון הביא ר' עזריאל להרבי כד מים לרחיצת ידיו, ובהכנסו לחדר התו"ח ראה צורת אש (א שטיק פייער) ונפל ארצה ונתעלף (המובן מדבריו הי' שזה היה אדמו"ר הצ"צ זיע"א). אנשי הבית הקיצוהו מהתעלפותו ושאלו לרב אם לתת לו לטעום משהו או לשתות, ויען הרב שישימוהו קצת זמן על המיטה שם, ואח"כ קם לדרכו ככל אדם.

(מתוך נפלאות פ"ד)

אוצר הפתגם

שפלות וצניעות הם הכלים לראות את השגחה פרטית.

(כ' אדר פ"ה)